

Kaksois- ja kolmoistutkinnot musiikkialalla
Ratkaisumalleja musiikkialan koulutuspolkujen kehittämiseen

7.4.2022 Kevätpäivät, Naantali

Tänään kuullaan

- **Mitä ovat yhdistelmätutkinnot, kaksois- ja kolmoistutkinnot?**
- **Miksi niihin kannattaa musiikkialalla panostaa?**
 - opiskelijoiden näkökulmasta
 - oppilaitosten näkökulmasta
- Esittelijöinä Juha Järvinen ja Taija Lähdetie
- **Case-esimerkit**
 - Turun konservatorio ja Puolalanmäen lukio: Jaana Luuppala
 - Keski-Pohjanmaan Konservatorio ja lukioyhteistyö: Juhani Koivisto
 - Joensuun konservatorio lukioyhteistyö: Otto Korhonen
 - Gradia Jyväskylä: Kahden tutkinnot opinnot: Jarmo Kivelä / Mia Kärkkäinen / Hanna Kupari

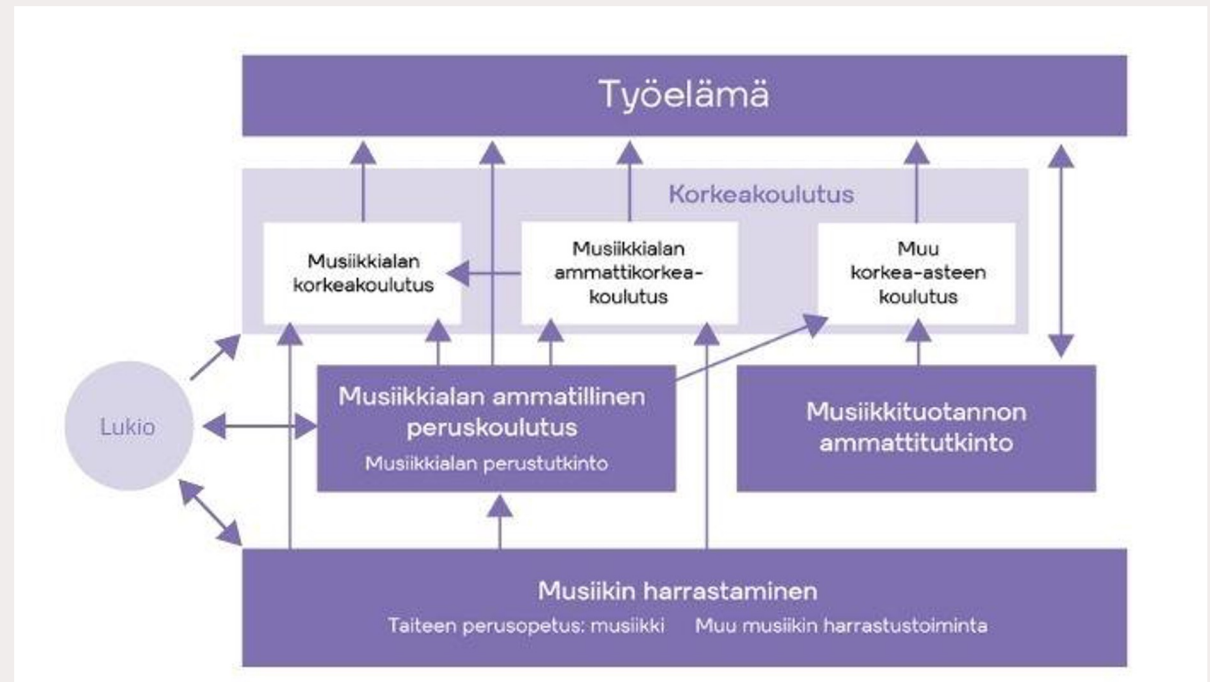
Musiikkialan ammatillinen koulutus: Täytä elämäsi musiikilla!

<https://youtu.be/rWcvRMirkx0>

Musiikkialan koulutusjatkumot

- Päivän aiheena **kaksois- ja kolmoistutkintojen kehittäminen lukioiden kanssa**
- Opintojen joustavien toteutusvaihtoehtojen lisääminen tulevaisuuden suunta
- Tunnetaanko erilaisten opintopolkujen mahdollisuudet riittävän hyvin?

Työelämästä suuntautuu täydennyskoulutustarpeita takaisin päin jokaiselle koulutusasteelle.

Koulutusjärjestelmässä dualimalleja

- **Perusopetuksen** (1.–9. lk) jälkeen koulutusjärjestelmä jatkuu dualimalleilla eli rinnakkaisilla järjestelmillä.
 - **Toinen aste:** ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus
 - **Korkea-aste:** ammattikorkeakoulu ja yliopisto

Kuva: Gradia Jyväskylä

Siiloista yhteistyöhön

- 1990-luvun koulutuslainsäädännössä koulutuksen järjestäjät määrättiin kehittämään ja tekemään yhteistyötä.
- Tulokset ovat vaihtelevia. Valtakunnallinen ohjaus on ollut vähäistä.
- Paikallisesti on rakenneltu monenlaisia malleja esimerkiksi ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteistyöhön.
- Aikoinaan hallitukset julkaisivat koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmia, joissa oli jopa määrällisiä tavoitteita ammatillisen + lukiokoulutuksen kaksoistutkintoihin.

Tulossa ammatillisen koulutuksen dualimalli

- Ammatillisen koulutuksen säädöspohja ja rahoitusjärjestelmä uudistettiin uudella lainsäädännöllä 2018.
- Parhaillaan OKM valmistelee ammatillisen koulutuksen sisään dualimallia.
 - **oppivelvolliset:** alle 21-vuotiaat
 - **jatkuva oppiminen:** 21 vuotta täyttäneet
- Lukiokoulutuksen uudistuksesta on puhuttu paljon, mutta säädösmuutokset ja toimenpiteet ovat jääneet vähäisiksi esim. koulutuksen järjestäjäverkon ja rahoituksen uudistuksissa.

Yhdistelmätkinto ja aineopinnot

- OKM:n säädösvalmisteluissa **yhdistelmätkinto** tarkoittaa **kaksoistutkintoa** eli
 - ▣ ammatillisen koulutuksen opiskelija suorittaa myös ylioppilastutkinnon.
- OKM valmistelee säädösmuutosta, joka poistaisi ammatillisesta perustutkinnosta maksimiosaamispistemäärän.
- OKM:n ajattelussa ammatillisen koulutuksen järjestäjä ostaa lukiokoulutuksen järjestäjältä tarvittavat kurssit.

Yhdistelmä­tutkinto ja aineopinnot

- Ammatilliseen tutkintoon voi sisältyä yksittäisiä lukiokursseja **aineopintoina**.
- Lukiokurssit voivat korvata myös ammatillisen koulutuksen yhteisiä tutkinnon osia (YTO)
 - YTO-aineet: opintoja, jotka sisältyvät kaikkiin ammatillisiin perustutkintoihin

Kuva: Turun konservatorio, Tuomas Kourula

Ammatillisen ja lukiokoulutuksen mahdollisia yhdistelmiä musiikkialalla

- **Kaksoistutkinto:**
 - musiikkialan perustutkinto + ylioppilastutkinto
 - kirjoitettavien aineiden edellyttämät kurssit lukiossa
- **Kolmoistutkinto:**
 - musiikkialan perustutkinto + ylioppilastutkinto + lukion koko oppimäärä
- **Suoritetaan noin 4 vuodessa**

Huomioita

- Musiikkialan perustutkintoon sisältyvät YTO-opinnot suoritetaan lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa
- Musiikkialan perustutkintoon sisällytetyt lukio-opinnot suoritetaan aineopintoina (esim. laulajien kieliopinnot)

Kehittäminen ja toteutus maksavat

- **4-vuotinen yhdistelmäutkinto on tuottavuusparannus**
 - Musiikkialalla on tyypillistä, että opiskelijat hakeutuvat ensin lukioon, sitten suorittamaan ammatillisen perustutkinnon
 - Tarkoittaa: 3 vuotta lukiota + 2-3 vuotta konservatoriota = **5-6 vuotta** opiskelua ennen siirtymistä työelämään tai jatko-opintoihin
- Kehittäminen ja toteutus:
 - OKM:n viranhaltijoille on viestitetty, että koulutuksen järjestäjien yhteistyö maksaa ja siihen kaivataan **lisää kannustimia**.

Musiikkialalla oppivelvollisia vähän ja jatkuvan oppimisen osiota paljon

- Musiikkialalla polku ammatillisen koulutuksen perustutkintoon kulkee jatkuvan oppimisen reittiä
 - Opiskelijat pääosin +21 vuotta

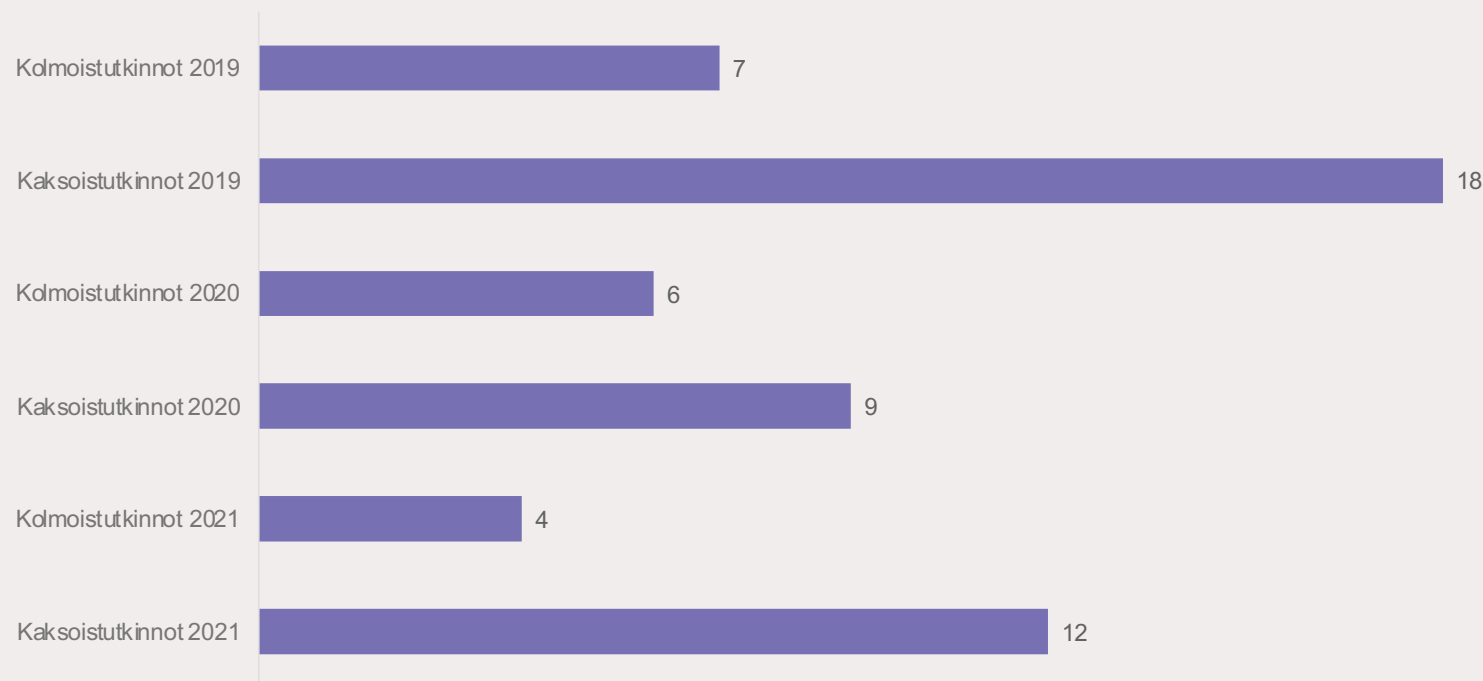
Tämän vuoksi on tärkeää etsiä keinoja, jotka lisäävät opiskelijamäärää oppivelvollisten joukossa

- Kaksois- ja kolmoistutkintojen kehittäminen yksi ratkaisu
- Peruskoulupohjaisia hakijoita lisää (alle 21-vuotiaat), opintopolut tiiviimmiksi

Ammatillisen koulutuksen rahoitusnäkymiä tulevaisuudessa

- Sote-menot karkaavat
- Puolueilla on yhteneväisiä kannanottoja puolustusmenojen lisäystarpeeseen
 - OKM vaarassa joutua leikkauksiin.
- Oppivelvollisten ja jatkuvan oppimisen osiot ammatillisen koulutuksen sisällä ovat nyt suunnilleen samankokoiset
 - 1 Mrd € + 1 Mrd €
- Mahdollisissa rahoitusleikkauksissa
 - **oppivelvollisten ryhmä on velvoittava, jolloin**
 - **jatkuvan oppimisen osio voi olla ensin vaarassa joutua rahoitusleikkauksiin**

Kaksois- ja kolmoistutkinnot 2019-2021 N=56

Keskimäärin
tutkintoja
suoritetaan
vuosittain n. 390
(Lähde: Vipunen)

**Suoritusten
määrä lisääntyy
lähivuosina:**

Kaksois- ja
kolmoistutkintoja
suorittaa
parhaillaan
kasvava joukko
nuoria lähes
kaikissa
oppilaitoksissa.

Case-esimerkit

SUOMEN KONSERVATORIOLIITTO
FINLANDS KONSERVATORIEFORBUND
THE CONSERVATORY ASSOCIATION OF FINLAND

Turun konservatorion ja Puolalanmäen lukion yhteistyö

- Kahden koulutuksen järjestäjän yhteistyötä:
 - Turun konservatorio / Turun musiikinopetus Oy
 - Puolalanmäen musiikkilukio / Turun kaupunki
- Yhdistelee kolmea koulutusmuotoa:
 - taiteen perusopetus
 - ammatillista koulutus
 - lukiokoulutus

Kuva: Turun konservatorio, Tuomas Kourula

Turun konservatorion ja Puolalanmäen lukion yhteistyö

- Alunperin fokuksessa omat kasvatit taiteen perusopetuksessa
- Ennen:
 - Perusopetus + TPO, lukio 3 vuotta + TPO, ammatillinen koulutus 3 vuotta = **6 vuotta**
- Nyt:
 - Perusopetus + TPO, lukio + TP ja ammatillinen koulutus = **4 vuotta**
- Vaihtoehtoina henkilökohtaistamisen kautta kaksoistutkinto tai kolmoistutkinto

Turun konservatorion ja Puolalanmäen lukion yhteistyö

- Haastattelu: Kolmoistutkinnon suorittaja Elvira Väyrynen kertoo opinnoistaan
- Haastattelijana Turun konservatorion lehtori Jaana Luuppala

Kuva: Turun konservatorio, Tuomas Kourula

Keski-Pohjanmaan konservatorion lukioyhteistyö

- Noin **20** opiskelijaa 55:stä tekee tällä hetkellä lukio-opintoja
- Opiskelija voi valita lukiokursseja mistä tahansa kaupungin tai maakunnan lukiosta
 - Toisen asteen yhteistyösopimus
 - Kaupungin yhteinen lukiotarjotin
 - Kokkolan suomalainen lukio, Karleby Svenska Gymnasium, Kokkolan aikuis- ja ammattilukio, maakunnan lukiot

Kuva: Keski-Pohjanmaan konservatorio, Mika Viik

Keski-Pohjanmaan konservatorion lukioyhteistyö

- Opiskelijan HOKS:ssa määritellään **lukio-opintojen tavoite**
 1. Yhteisten tutkinnon osien suoritus → ammatillinen perustutkinto
 2. YTO:t + valinnan mukaan muita kursseja → ammatillinen perustutkinto + YO-tutkinto
 3. Aikuislukion oppimäärä (44 kurssia/88 op) → ammatillinen perustutkinto + YO-tutkinto + lukion päättötodistus
 4. Koko lukion oppimäärä (75 kurssia/150 op) → ammatillinen perustutkinto + YO-tutkinto + lukion päättötodistus

Keski-Pohjanmaan konservatorion lukioyhteistyö

Positiivista:

- Joustavat mahdollisuudet valita lukio-opintoja
- Mahdollisuus erilaisiin tavoitteenasetteluihin
- Laaja yhteistyöverkosto
- Voi saavuttaa **hyvät valmiudet myös muiden alojen jatko-opintoihin**
- Konservatorio on saanut suhteellisen paljon **peruskoulupohjaisia** opiskelijoita
- **Kustannustehokkuus** osin (päivälukio)

Kuva: Keski-Pohjanmaan konservatorio, Karen Hagqvist

Keski-Pohjanmaan konservatorion lukioyhteistyö

Haasteita:

- Aikataulujen sovittaminen
- Opiskelijoiden jaksaminen
- Opiskelijoiden eriytyminen
- Ohjauksen tarve
- **Kustannusvaikutukset**
 - Nelivuotinen koulutus, hidas valmistuminen
 - Kurssimaksut osin korkeita (ammattilukio, maakunta)

Joensuun konservatorion lukioyhteistyö

- Kaksois- ja kolmoistutkinnon tekijöitä tällä hetkellä **n. 25**
- Suosittu vaihtoehto lukiolaisten keskuudessa, saanut statusarvon nuorten keskuudessa

Kuva: Joensuun konservatorio, Risto Takala

Joensuun konservatorion lukioyhteistyö

- Lähes kaikki tekevät kolmoistutkinnon, noin puolet päätyy musiikkialalle
- Joensuun kaupungin alaisten lukioden kanssa yhteistyö yksinkertaista:
 - Opiskelijat siirretään Primuksessa ammatillisen koulutuksen puolelta rahoitettaviksi

Kuva: Joensuun konservatorio, Piia Kinnunen

Joensuun konservatorion lukioyhteistyö

- Normaalikoulun kanssa tehty sopimus, jossa lukiolle maksetaan **3000-4000 €/opiskelija**
 - kattaa kiinteät kulut (ruokailu, tietokone, opintomatkat yms.)
 - opetuksesta ei makseta
- Yhden lukion kanssa ei ole päästy sopimukseen, ko. opiskelijan osalta rahoitus menee lukiolle

Kuva: Joensuun konservatorio, Tommi Rautio

Gradia Jyväskylä: Kahden tutkinnot opinnot

GRADIA

SUOMALAINEN
MUSIIKKIKAMPUS
FINNISH MUSIC CAMPUS

KAHDEN TUTKINNON OPINNOT GRADIA JYVÄSKYLÄ

Mia Kärkkäinen, opinto-ohjaaja & Hanna Kupari, koulutussuunnittelija

Yhteenveto kaksois- ja kolmoistutkintojen kehittämisestä

Positiivista

- Mahdollinen tapa kehittää musiikkialan opintopolkuja tiiviimmiksi ja lisätä peruskoulupohjaisten opiskelijoiden määrää
- Tarjoaa oppilaitoksille mielenkiintoisia yhteistyö- ja kehittämismahdollisuuksia lukioden kanssa
- Tarjoaa opiskelijoille mielekkään tavan
 - yhdistää lukio-opinnot ja ammatillinen koulutus
 - saada monipuoliset valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään

Haasteita

- Kehittämisessä haasteita - ei riittävää panostusta viranomaistaholta toistaiseksi
- Kehitystyöhön tarvitaan nykyistä enemmän kannustamia (= rahoitus)
- Vaatii oppilaitokselta runsaasti paikallista ”räätälöintiä” ja opiskelijoiden ohjausta
- Vaatii myös opiskelijoilta paljon

Taija Lähdetie

Toiminnanjohtaja

Suomen konservatorioliitto –
Finlands konservatorieförbund

Puh. 050 329 6009

taija.lahdetie@konservatorioliitto.fi

konservatorioliitto.fi

[Twitter](#)

[Facebook](#)

[Instagram](#)

SUOMEN KONSERVATORIOLIITTO
FINLANDS KONSERVATORIEFÖRBUND
THE CONSERVATORY ASSOCIATION OF FINLAND